

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

REROMÂNIZAREA SECUIZAȚILOR

Biserica și școala au lucrat mână în mână, întotdeauna, la promovarea intereselor neamului românesc. Adevărul acesta se învederează mai bine în istoria Românilor din Transilvania. Aici, aceste două instituții au fost stâlpii de granit, de cari s'au izbit încercările samavolnice ale opresorilor de odinioară, cari lucrau sistematic la desnaționalizarea noastră. În planul de maghiarizare, întocmit de contele Ștefan Bethlen, cele două instituții, biserica și școala, erau nu numai ochite ca ostile procesului de maghiarizare, dar constituiau o grea piedică în lupta dusă pentru exterminarea noastră. Deci, trebuiau luate măsuri pentru a sistă influența covârșitoare pe teren național-bisericesc și școlii românești. Aceasta o face planul diabolic al contelui Bethlen, care prevedea: stațificarea tuturor școlilor românești confesionale din Ardeal, scoaterea bisericii greco-catolice de sub jurisdicția bisericii greco-catolice valahe și constituirea unei comunități religioase maghiare și înființarea bisericii ortodoxe maghiare. Planul le-a reușit, înființând între altele episcopia gr.-cat. maghiară dela Hajdu-Dorog, și desnaționalizând pentru o durată scurtă în fața veșniciei și a dreptății dumnezeiești pe Români din județele: Odorhei, Ciuc și Treiscaune, precum și pe unii din județele învecinate. Prin impilare și teroare, Românilor din această regiune li s'au profanat și dărâmat sanctuarele, li s'au închis școlile, li s'a răpit limba și credința, iar unora chiar conștiința originii lor.

În această situație i-a găsit unirea dela 1918. La început oficialitatea de stat nu s'a sesizat, de această problemă îngrijorătoare și vitală pentru întreg organismul neamului românesc, având convingerea eronată „că Secuii formează un bloc compact secuiesc în mijlocul Românilor”. Blocul secuiesc este o invenție revizionistă, dată în vileag de cercetările amănunțite și drepte ale istoriei; acestea fac dovada că aici a existat cândva o populație românească, a cărei soartă eră dintre cele mai amare. După 1848 populația românească a început să scadă vertiginos, datorită politicii sistematice de maghiarizare a celor cari dețineau

abuziv conducerea în acele vremuri. Că într'adevăr aici în „ținutul secuizat” există Români cari și-au uitat limba și legea, o probează și rezultatele cercetărilor științifice ale Astrei. Ele conchid că în această regiune, numită pe drept și corect „secuizată”, 50% din populație o formează Români contopiți în marea masă secuiască.

Ținând seamă de cele semnalate în legătură cu politica de maghiarizare și de verificare imparțială a istoriei referitoare la Români secuizați, ne vin în minte cuvintele sf. Apostol Pavel, care zice: „Deoarece necunoscând dreptatea lui Dumnezeu și căutând să statornicească dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu nu s'au supus” (Rom. 103). Ungurii au căutat să-și statornicească dreptatea lor, în pofida legilor chiar și de bun simț, au nesocotit dreptatea Dumnezească, care lucrează după criterii străine de ambițiile vremelnice ale oamenilor. Dreptatea lor se încadră într'o concepție strâmtă, șovină și de aceea aveă caracterul relativității și temporalității. Astăzi triumfă justiția dumnezească care repune pe Români maghiarizați în matca adevărată a credinței și limbei lor.

La această operă națională își dau mâna și azi ca în trecut, cele două instituții de bază ale statului: biserica și școala. Astăzi le revine în regiunea secuizată rolul de a încadră în personalitatea colectivă a neamului pe toți Români, cari au aparținut odinioară acestei personalități, prin sânge, graiu și lege.

Pe lângă activitatea prodigioasă, merituosă și pilduitoare pe care o desfășoară preoțimea și dascălimea acestui ținut pentru reromânizarea secuizaților, astăzi își dau aportul toate școlile normale din țară, cari au fost obligate să adopte o comună secuizată pentru a se îngrijl de readucerea ei la limba și credința strămoșească. În fiecare Duminecă și sârbătoare, echipe de profesori și elevi se deplasează în comuna adoptată, ducând, pe lângă energia și elanul tineresc, trei lucruri simbolice: un clopot, o troiță și o evanghelie. Clopotul va chemă la rugăciune inimile zdrobite de amarul vremilor, troița va fi semnul dreptății dumnezeiești, care și-a spus cuvântul ne-

părtinitor în clipa nimerită a istoriei, iar cuvântul evangheliei — propovăduit și tălmăcit — prin rostul slujitorilor bisericesti va trezi conștiința religioasă și națională, dăltuind în sufletul celor cari și-l vor însuși convingeri creștinești și românești.

Incontestabil că această colaborare pe care o îmbie școlile normale din țară factorilor culturali din regiunea secuizată, va contribui la reînvierea românismului și va strecură lumina adevărului, în sufletul celor, cari până ieri „erau în umbra morții”. Succesul cauzei românești îl asigură și angajamentul pe care și l-au luat școlile normale de a crește

„Atunci Iisus a grăit gloatelor și ucenicilor Săi și a zis: pe scaunul lui Moise s'au așezat cărturarilor și fariseii, deci toate câte vă vor zice să păziți, păziți și faceți; iară după faptele lor nu faceți, căci ei zic dar nu fac.”

Matei 23, 1—3.

gratuit unul sau mai mulți copii din comuna adoptată. Aceștia se vor întoarce ca învățători în comuna natală, având menirea să facă apostolat pentru promovarea cauzei românești.

Ceeace trebuie făcut încă pentru ca izbânda să fie deplină, este acordarea sprijinului necesar din partea Statului, având în vedere că această operă de rededeptare la viață a Românilor secuizați este incomparabil mai importantă, decât preocupările mărunte ale partidelor politice, cari și-au făcut examenul cu succes în nenumărate rânduri.

Pr. ION BUNEA-Năsăud.

Pentru pacea confesională

— Scrisoare adresată dlui Dr. I. de Kovaci, prodecanul baroului avocaților din Sighet. —

Prea Stimate Domnule Prodecan, Am primit zilele trecute un apel semnat de D-Voastră și de o seamă de alți intelectuali „catolici” și „ortodocși” din Sighet. În el se subliniază neînțelegerile din Maramurăș în jurul prăznirii zilelor naționale, când preoții celor două biserici — catolică și ortodoxă — nu slujesc împreună, cu toată prăznirea acestor zile „trebuie să prilejuiască afirmarea unității indestructibile a tuturor Românilor”.

Durerea care Vă răvășește inimile este și a Noastră. Bunul Dumnezeu ne-a ajutat să ne vedem înfăptuită unitatea națională, visul de aur al slăviților noștri înaintași. Fioresc eră, ca odată cu înfăptuirea acestui vis să ne reunim și în credința religioasă a părinților noștri — ca toți Români „într'un gând să mărturisim”, cum ne rugăm la Sf. Liturghie. Părintele ceresc, ale cărui planuri sunt necercate de oameni, nu ne-a binecuvântat până astăzi cu bucuria acestui mare praznic sufletesc. Nădăjduim însă, că El ne va ajuta „să lăcuim împreună” și în ale credinței, ca fii credincioși ai aceleiași Biserici, care-a mângâiat și întărit pe strămoșii noștri, iar pe noi ne-a călăuzit către limanul deplinei biruinți naționale. Până când vom fi cinstiți de Dumnezeu cu bucuria acestui neasemănat de mare praznic, să ne iubim închinându-ne fiecare după legea sa și să ne închinăm iubindu-ne frățeste.

Cât despre propunerea făcută a-

cum câțiva ani de P. S. Episcop V. T. Frențiu, „ca să ne adunăm într'un sinod comun și acolo, cu istoria și evanghelia în mână, în dragostea frățească a lui Hristos să facem o biserică românească” — fără să fim împotriva ei, o gădesc inutilă, pentru că această „Biserică Românească” există de multe-multe veacuri — nu trebuie s'o facem noi. Ea e Biserica noastră nu numai „de zile de sărbători”, ci și de zile de lucru de o potrivă. Ea e Biserica în care au trăit și s'au săvârșit moșii și strămoșii noștri și'n care se închină astăzi aproape întreaga obște a neamului Românesc. Iar noi, slujitorii ei, ne rugăm neîncetat, ca bunul Dumnezeu să învețe pe toți frații noștri cuvântul adevărului și „să-i împreune pe ei cu sfânta lui sobornicească și apostolească Biserică”, pentru ca „toți să fim una”, după porunca Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Cluj, la 10 Iulie 1936.

Cu arhieresti binecuvântări și cu frățească dragoste

† NICOLAE COLAN
Episcopul Vadului, Feleacului
și Clujului.

„Căci Hristos nu m'a trimis să botez, ci să vestesc Evanghelia, dar nu prin măiestria cuvântului, ca să nu zădărnicească crucea lui Hristos. Căci vorbirea despre cruce pentru cei peritori este nebunie, iar pentru noi cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.”

1 Corinteni, 1, 17-18.

P. Sf. Episcop Nicolae Colan la Bistrița și la sfințirea bisericii din Cușma

P. S. Episcop Nicolae Colan, care păstorește cu evlavie și chibzuință în episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, a sosit Sâmbătă, 1 August, în Bistrița, venind dela Cluj cu automobilul, însoțit de d. Dr. Sebastian Stanca, consilier eparh. și de diaconul Vasile Bogdan, spre a lua parte la sfințirea bisericii ortodoxe din comuna Cușma.

La intrarea în jud. Năsăud, P. S. Episcop a fost întâmpinat de d-nii: Ioan Partene, prefectul județului, senator Anastasiu Bejan, subprefect dr. Ioan Pop, dr. Tudor Dan, dr. Ionel Scridon, judecător I. G. Popescu, dr. Ioan Lazăr, etc.

D. prefect Ioan Partene a urat P. S. Episcop bun sosit în județul nostru.

La marginea comunelor Sfântu, Chintelnic, Șieu-Măgheruș ș. a., au fost ridicate porți de triumf, iar oaspeții au fost primiți cu ovațiuni de întreaga populație, îmbrăcată în haine de sărbătoare și cu buchete de flori.

Înainte de sosirea înaltului ierarh, în fața bisericii ortodoxe din Bistrița, care e încă neterminată, s'au adunat o mulțime de credincioși, șefii autorităților civile și militare, școlile primare și sătenii din Buduș, Șoimuș și Caila.

La sosirea P. S. Episcop Nicolae Colan, d. primar dr. Cornel Mureșan și protopopul Mureșan au rostit frumoase cuvântări.

Au mai vorbit d-nii colonel Zippel în numele armatei, dr. Ioan Lazăr, în numele „Frăției ortodoxe române”, d-na senator Bejan, din partea „Reuniunii femeilor ortodoxe române”, din Bistrița, arătând greutatea întâmpinate și eforturile făcute pentru clădirea unui locaș sfânt, care nici până azi n'a putut fi terminat.

P. S. Episcop Nicolae Colan a mulțumit tuturor pentru frumoasa și călduroasă primire ce i s'a făcut.

Apoi, înaltul ierarh și suita a plecat la divizia de tunuri de munte, spre a vizita capela militară.

Aci P. S. Sa a fost primit de d. maior Răzvan, care a dat raportul și de d. colonel Zippel, comandantul pieței. Onorurile au fost date de corpul de gardă se serviciu al divizionului.

P. S. Sa a rămas foarte mulțumit de cele constatate la capela militară, felicitând călduros pe confesorul garnizoanei, căpitan-protopop Pompei Oniga.

De aci, înaltul ierarh și însoțitorii au fost conduși la locuința protopopului Victor Mureșan, unde li s'a servit masa și unde au fost găzduiți peste noapte.

A doua zi, Duminecă, P. S. Episcop Nicolae Colan însoțit de d-nii: Ioan Partene prefectul județului, senator Anastasiu Bejan, dr. Ioan Pop, subprefect, dr. Leon Scridon, deputat, dr. Tudor Dan, fost deputat, dr. Sebastian Stanca, consilier eparh.,

diacon Vasile Bogdan, protopop Victor Mureșan și d-nele: Bejan și Mureșan, au plecat din orașul Bistrița la ora 7-30 dimineața cu mașinile în comuna Cușma, unde a avut loc sfințirea bisericii ortodoxe.

Trecerea P. S. S. și a însoțitorilor prin comunele Aldorf, Iad și Dorolea, a fost primită prin sunete de fanfare și salutată de către consiliile comunale, preoții ev. lut. și ortodocși, precum și de o mare mulțime de țărani.

În comuna Cușma, înaltul oaspe și suita, au fost așteptați de un banderiu de 40 călăreți, sub conducerea dlui Ioan Jeican, iar la poarta de triumf ridicată la intrarea în comună, de o mulțime imensă în costume românești, de elevii școlii primare cu stegulețe tricolore și buchete de flori în mână, fiind salutați în cuvinte alese și bine simțite de dl. inv. dir. Ioan Griga, d-na preoteasă Elena Suciuciu i-a oferit un frumos buchet de flori, urându-i bun sosit.

P. S. Sa impresionat de strălucita primire făcută, a rostit o frumoasă cuvântare.

La intrarea în curtea bisericii, înaltul ierarh a fost primit de numeroși preoți îmbrăcați în odăjdii bisericesti, iar preotul local dl. Ioan Suciuciu, cu crucea și evanghelia în mână, a urat bun sosit. P. S. a sărutat crucea, iar preoții și corul Reuniunii femeilor române ortodoxe din Mijlocenii-Bărgăului, au cântat „Pre Stăpânul...”

Sfințirea bisericii.

Slujba religioasă a sfințirii s'a făcut afară în fața bisericii și a fost oficiată de P. S. Episcop Nicolae Colan, asistat de dl. consilier eparhial dr. Sebastian Stanca, de diaconul Vasile Bogdan, înconjurat de un sobor de 24 preoți.

Răspunsurile au fost date de corul Reuniunii femeilor române ortodoxe din Mijlocenii-Bărgăului, sub conducerea harnicului preot Aug. Pop.

După serviciul divin, P. S. Episcop Nicolae Colan, a rostit în curtea bisericii o frumoasă și înălțătoare predică, despre întoarcerea spre biserică și credință, arătând că fiecare creștin trebuie să poarte în sufletul său sfeșnicul luminii lui Hristos.

Credința în Dumnezeu este țaria omului, ea trebuie păstrată cu toată sfințenia, căci acei cari nu cred depun iute armele jos, fiind lipsiți de voință ca și o corabie care lipsită de cârmaci, este lăsată în voia valurilor, care o poartă dintr'un loc în altul fără nici o țintă.

În încheiere P. S. Sa spune că se întoarce acasă cu sufletul împăcat că povețele date azi, vor fi ascultate și urmate cu sfințenie pentru binele lor și al creștinismului.

Apoi a luat cuvântul preotul local, dl. Ioan Suciuciu, care a mulțumit P. S. pentru înalta cinste ce a făcut-o populației ortodoxe din acest

județ și fără să simtă oboseala, a venit în comuna Cușma ca să sfințească noul locaș Dumnezeesc.

Serbarea din Cușma a depășit cadrul unei manifestațiuni locale prin numărul impresionant al participanților din loc și comunele din jur.

Dela biserică, înaltul ierarh a fost condus la casa parohială, care se găsește în localul primăriei comunale. Pe tot timpul parcurșului, corul sătenilor a intonat „Pre Stăpânul”.

După terminarea solemnității, în curtea primăriei comunale, a avut loc o masă frățească. Primul care a vorbit a fost P. S. Episcop Nicolae

Colan, care a toastat în sănătatea M. S. Regelui Carol II-lea. Întreaga asistență s'a sculat în picioare, iar corul a intonat „Imnul Regel”.

Au mai toastat d-nii: Ioan Pop, subprefect, dr. Leon Scridon, deputat, dr. Tudor Dan, fost deputat, d-na preoteasă Pop, protopopul Victor Mureșan și dr. Ioan Lazăr, scoțând în evidență personalitatea P. S. Episcop.

La ora 16, în casa parohială a avut loc o ședință intimă a clerului, unde P. S. a dat mai multe sfaturi și îndrumări preoțime din acest județ, după care înaltul ierarh s'a reîntors la Cluj.

Rap.

Dela frații de peste mări

Un an de activitate misionară în America

S'a împlinit de curând un an de activitate a *Episcopatului român ortodox din America*, — prin care biserică noastră înscrie în paginile ei un nou capitol, — capitol sbuciumat, care pentru cei mulți din țară a trecut neobservat.

Episcopia misionară din America a fost încredințată Prea Sfințitului *Policarp*, fostul stareț al Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog, în Ianuarie 1935, de Sf. Sinod. Sosit în America, împreună cu un arhimandrit și un diacon, a fost instalat în scaunul vlădicesc în 4 Iulie 1935, în orașul Detroit, unde se află cei mai mulți români, — vre-o 45.000. P. S. Sa a început misiunea de propovăduire a cuvântului Sf. Evanghelii îndată după înscăunare.

Convins fiind că cei 300.000 de români imigrați în America nu puteau potoli arșița sufletului lor decât la izvoarele înviorătoare ale Sf. Evanghelii, P. S. Sa Episcopul *Policarp* a întreprins, începând cu 15 Iulie 1935, o largă activitate misionară.

Numeroasele colonii românești au fost vizitate rând pe rând. O mare operă de redresare spirituală și de trezire a conștiinței ortodoxe și naționale a românilor de peste ocean se impunea cu necesitate.

P. S. Sa episcopul s'a achitat cu vrednicie de misiunea grea. Pentru a se edifică asupra situației reale a bisericii ortodoxe din U. S. A., P. S. Sa a străbătut mii de kilometri, a vizitat toate bisericile românești ortodoxe din centrul și partea răsăriteană a Americii, precum și pe cele din Canada. Pretutindenea a fost primit cu bucurie de credincioșii români, cari în viața lor n'au găsit altă alinare decât la sânul bisericii. Acești fii pribegi ai neamului nostru își aveau acum îndrumătorul lor spiritual suprem. Bisericile ortodoxe române, răslețite pe întreg cuprinsul pământului american, își aveau de acum înainte ierarhul după o veche dorință a lor. Vizitele canonice ale P. S. Sale formează prima etapă a lucrării de organizare a bisericii ortodoxe române din America.

Reîntors din vizitele canonice către sfârșitul lunii Octomvrie 1935, Prea Sf. episcop a rămas mai mult

timp în Detroit, pentru a pune la punct unele chestiuni de organizare și pentru a edita calendarul „Solia”, o podoabă atât din punct de vedere tehnic, cât și al cuprinsului. În timpul iernii a stat la Cleveland, noua sa reședință.

Alte greutateți se puneau acum în calea activității sale. Din cauza strâmtorării financiare, a fost nevoit să-și plaseze arhimandritul într'o parohie și să-și trimită diaconul înapoi în țară.

Din cele de mai sus se poate vedea că situația Episcopatului nostru misionar din America este destul de grea. Totuși P. S. Sa episcopul *Policarp* lucrează cu multă speranță. În curând va începe o nouă serie de vizite canonice, la coloniile care n'au fost cercetate anul trecut. În luna Septemvrie 1936 se va ține un congres bisericesc în Youngstown, Ohio.

Roadele activității unei păstoriri de un an de zile sunt destul de grăitoare. Îndrumările pe care P. S. Sa le dă credincioșilor prin foaia „Solia”, sunt bine primite. Bisericile sunt cercetate de un număr mare de credincioși. Tineretul, în mare majoritate, a fost adus în alvia bisericii. În Postul Paștilor s'au mărturisit și cuminecat mulți credincioși, mai mulți ca niciodată. S'au înființat școli parohiale, biblioteci, coruri bisericesti, societăți culturale și religioase. Datorită apostolatului P. S. Sale episcopului, viața românească și ortodoxă din America este în plină propășire.

Făcând acest bilanț sumar al activității de un an de zile a Episcopiei misionare din America, facem constatarea că acolo se lucrează cu rezultate tot mai bune pe tărâmul bisericesc și național.

(„Telegraful Român”) VASILE HĂTEGAN

„Propoveduește cuvântul, stăruiește asupra lui în toate împrejurările prielnice și neprielnice, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelungă răbdarea și învățătura.”

2 Corinteni, 4, 2.

„Eu sunt tulpina iar voi vișele; cel ce rămâne în Mine și eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără de Mine nu puteți face nimic.”

Ioan, 15, 5.

INFORMAȚIUNI

Liturghie arhierescă în catedrala ort. din Cluj. La sărbătoarea „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu” — de Sămbătă 15 August a. c., — fiind aceasta sărbătoare Hramul Sf. noastre biserici catedrale din Cluj, — se va celebra în această biserică la ora 10 a. m. Liturghie Arhierescă împreună cu încunjurarea bisericii și va predica Prea Sfinția Sa Episcop Nicolae Colan.

I. P. S. Patriarh Miron la Toplița. I. P. S. Patriarh Miron, întors în țară, după vizita făcută Bisericii anglicane, a petrecut câteva zile — din 17 până în 22 Iulie — la Toplița, locul său natal. Găzduirea și-a luat-o la Mănăstirea „Sf. Prooroc Ilie” — Toplița, Stavropighia I. P. S. Sale ridicată întru pomenirea preafericților săi părinți Gheorghe și Domnița Cristea.

După o scurtă recreație duhovnicească la Mănăstire, celelalte ostenele nebăgându-le în seamă, a doua zi, Duminecă 19 Iulie, însoțit de Prot. D. Antal, inspector bisericesc în Ministerul Cultelor, Pr. Gogu Antal-București, Protosinghel Șt. Teo-

dorescu, starețul mănăstirii și diaconul Lavru dela Patriarhie a cercetat biserica din Borsec.

Această patriarhică vizită a luat proporțiile unei grandioase manifestări ortodoxe în Săcuime.

Cu acest prilej în cadrul unei impresionante Liturghii s'a sfințit odoarele și Catapeteasma Bisericii, donația I. P. S. Patriarh Miron, o realizare pur bizantină-ortodoxă a pictorului patriarhiei — iar Protosinghelul Șt. Teodorescu a fost prohi-risat întru Arhimandrit. Ziua următoare, Luni 20 Iulie fiind Hramul Sf. Mănăstiri din Toplița, stavropighia I. P. S. Sale, mii de pelerini de pe văile Mureșului s'au adunat să-și înconjoare Părintele suprem cu toată dragostea fiască. A fost o zi de hram

grandioasă. Slujba hramului a fost săvârșită în prezența I. P. S. Patriarh, de către Prot. D. Antal, Pr. Grig. Antal, ieromonahii Clement, Ghermano, Pr. Serapion Cazacu și Ierodiaconul Lavru.

După serviciul divin însuși I. P. S. Patriarh, asistat de soborul de mai sus a slujit un parastas pentru Regele Ferdinand I și pentru părinții I. P. S. Sale întru pomenirea cărora s'a dat apoi o masă săracilor.

Tot în această zi de Sf. Ilie, I. P. S. Sa împlinind 68 de — a fost sărbătorit cu o sinceră și unanimă însuflețire care nu se poate tâlcui în cuvinte.

Mii de inimi s'au unit în acelaș glas de rugăciune pentru îndelungată viață și păstorie a Preaferici-

Donațiunile făcute pe seama bisericilor din eparhia noastră în cursul anului 1935.

Cu sume mai însemnate au contribuit:

1. În protopopiatul Abrud:

Pentru Abrud: Dl I. Marinescu, ing. Zlatna, odăjdii	9.000 Lei
„ „ Reun. femeilor rom. Abrud, prapor	3.500 „
„ „ Colecta dnei Căpitan Otilia Cristea	3.000 „
„ Galați: Prefectura județului	5.000 „
„ Zlatna: Reun. femeilor române, odăjdii	4.000 „
„ „ Primăria	5.200 „
„ alte 7 parohii, donațiuni mai mici	9.421 „
Total	39.121 Lei

2. În protopopiatul Aiud:

Pentru Aiud: Primăria Aiud	10.000 Lei
„ „ Prefectura județului Alba, 2 case	700.000 „
„ „ Corul „Frăția” Aiud, candelabru	8.000 „
„ „ Dl Cornel Cozma, chivot	2.000 „
„ Gâmbaș: Prefectura jud. Alba, scânduri	20.000 „
„ Mesentea: Dl Dr. Ioan Pop, A.-Iulia, odăjdii	5.500 „
„ Micoșlaca: Dl Lt. E. Oniga, 25.000 cărămizi	12.500 „
„ M.-Uioara: Fabrica Solvay	5.000 „
„ „ Primăria	5.000 „
„ alte 10 parohii, donațiuni mai mici	7.490 „
Total	775.490 Lei

3. În protopopiatul Alba-Iulia:

Pentru A.-Iulia: Prefectura județului Alba	10.000 Lei
„ „ Primăria orașului A.-Iulia	37.033 „
„ „ Dl Gavril Crișan, dir. discom.	3.000 „
„ „ Dl Alexandru Rusan, farmacist	2.160 „
„ Partoș: Primăria orașului A.-Iulia	47.500 „
„ „ Prefectura județului Alba	5.000 „
„ Craiva: „ „	10.000 „
„ Meteș: Asociația foștilor iobagi	2.500 „
„ Sărăcsău: Prefectura județului Hunedoara	3.000 „
„ Teina: Dl Gheorghe Hada I. Florea	5.000 „
„ alte 8 parohii, donațiuni mai mici	17.450 „
Total	142.643 Lei

4. În protopopiatul Bistrița:

Pentru Bistr.-Bârg.: Consiliul eparhial Cluj	50.000 Lei
„ „ Pr. Aurel Monda, B.-Bârg.	25.000 „
„ „ Dl Const. Pavel, măsurărită	15.000 „
„ Iad: Comuna politică Iad, lemne	675.550 „
„ „ Dorolea, lemne	15.000 „
„ Corvinești: Consiliul eparhial Cluj	16.034 „
„ Josenii-Bârg.: Reuniunea femeilor	4.050 „
„ „ Comuna politică, lemne	13.650 „
„ „ Dl D. Someșan și Todora	3.000 „
„ Rusul-Bârg.: Comuna politică	10.000 „
„ Sângeorz-Băi: Stațiunea climat. „Hebe”	14.000 „
Pentru Mănăstirea „Peatra Fântânelor”: Dl Anton A. Ioanei	3.500 Lei
„ alte 15 parohii, donațiuni mai mici	307.220 „
Total	1.172.004 Lei

5. În protopopiatul Câmpeni:

Pentru Albac: Composesoratul urbarial Albac	4.000 Lei
„ Arada: Composes. urbarial Albac-Arada	6.000 „
„ Avram Iancu II.: Soția lui Ioan Ciama	3.000 „
„ Câmpeni: Ministerul Cultelor	50.000 „
„ „ Prefectura județului Turda	20.000 „
„ „ Societ. minieră „Mica” Brad	20.000 „
„ „ Dl Dr. Remus Furdui	43.800 „
„ „ Prot. S. I. Furdui și soția Florica	17.000 „
„ „ Dl Gh. Haiduc și soția Iustina, perdele biser.	3.000 „
„ „ Maior T. Flamaropol, Arada, icoană	2.000 „
„ „ Dna Alex. Cantacuzino, București, odăjdii	4.000 „
„ „ Fam. I. Oprescu, București, perdea	10.000 „

Pentru Neagra-de-jos: Primăria	25.000 Lei
„ „ alte 4 parohii, donațiuni mai mici	146.740 „
Total	354.540 Lei

6. În protopopiatul Cetatea-de-peiță:

Pentru Baia-mare: Dir. Gen. a Min. București	20.000 Lei
„ „ Prefectura județului Satu-Mare	20.000 „
„ „ Primăria orașului Baia-Mare	33.875 „
„ Berința: D-na Ana Zetea	2.500 „
„ Fănațe: D-na Terezia Vasiac	2.000 „
„ „ Văd. Rozalia Rozotiu, pământ	4.000 „
„ „ Dl Grigorie Sabou, pământ	2.000 „
„ alte 7 parohii, donațiuni mai mici	58.804 „
Total	143.179 Lei

7. În protopopiatul Cluj:

Pentru Bonțida: Primăria	8.000 Lei
„ Cluj: Dna prof. Lucr. Dr. V. Nistor, ornate	7.000 „
„ „ Dl Dr. Nic. Cărpinișan, chivot	3.000 „
„ „ Industria Sârmei, 12 Mineie	6.500 „
„ „ D-na Dr. Alma Popovici, potir etc.	3.080 „
„ „ Dl Vasile Stan și soția, ornate	6.000 „
„ Geaca: Ministerul Domeniilor, scânduri	20.000 „
„ Măguri: Foștii iobagi	2.000 „
„ Mărișelu: „ „	67.280 „
„ „ Fabrica de cherestea, scânduri	7.718 „
„ Mociu: Minist. Domeniilor, material lemnos	20.000 „
„ Muntele-Rece: Dl Nicolae Mateș	53.000 „
„ Someșul-Rece: Dl I. Cadiș	2.000 „
„ „ Comuna	237.904 „
„ alte 7 parohii, donațiuni mai mici	29.768 „
Total	473.250 Lei

8. În protopopiatul Dej:

Pentru Chiochiș: Dl Grigorie Lăpușan I. Iacob și frații, grădină	10.000 Lei
„ Leurda-Gârboului: Dl Andrei Vaida, casă de lemn	5.000 „
„ Căprioara: Dl Ioan Rus, crâșnic, clopot	4.000 „
„ Ocna-Dejului: C. A. M. București	100.000 „
„ „ Dl Traian H. Lupan Brașov	27.002 „
„ „ D-na Emilia Hirizescu Ocna-Dej, icoane, sfeșnice	2.000 „
„ „ D-na Ștefan Marton Ocna-Dej, utensilii	5.335 „
„ „ Colecta Dir. Salinei Ocna-Dej	7.950 „
„ alte 5 parohii, donațiuni mai mici	107.419 „
Total	268.706 Lei

9. În protopopiatul Huedin:

Pentru Călățele: Dl și D-na I. G. Stoian, București, clopot	18.000 Lei
„ „ Prefectura județului Cluj	15.000 „
„ Dângău: Ministerul Cultelor	10.000 „
„ „ Consiliul Eparhial, Cluj	7.000 „
„ „ Comuna I. G. Duca	4.425 „
„ „ Parohia Mănăstur-rom., utensilii bisericești	2.000 „
„ „ Dl Iosif Băle I. Toader, teren pentru zidirea bisericii	3.000 „
„ Huedin: Primăria	5.750 „
„ Mănăstireni: Comuna	69.438 „
„ Mănăsturul-român: Preot V. Roșescu	4.500 „
„ „ Comuna	181.000 „
„ „ Minist. Cultelor	10.000 „
„ Scrint-Frăsinet: Dl Ion Bălaș Murgău, 1 steag tricolor	2.000 „
„ Colonia Ticu-Aghireș: Frații Grigorie și Mihail Manoilescu, f. ministru o bisericească	500.000 „
„ alte 7 parohii, donațiuni mai mici	61.990 „

(Va urma)

Total 894.103 Lei

tului Părinte — iar cei mai de departe prin zeci de telegrame și-au manifestat sentimentele de iubire și devotament.

Noul vicar al Mitropoliei Moldovei. În locul P. Sf. Arhiepiscop-vicar Leul-Botoșăneanul, chemat Episcop la Argeș, a fost ales P. C. Arhim. Valeriu Moglan, starețul sf. Mănăstiri Neamțu, încercat cărturar și poliglot.

În scaunul de înaltă ascultare al stareției dela Neamțu, devenit astfel vacant, a fost chemat prin alegere P. C. Arhim. Melchisedec Dimitriu dela Noul-Neamț.

Conflictul dintre Biserică și stat în Germania. Se știe că hitlerismul este într-o continuă luptă cu catolicismul, al cărui cler înțelege să pună mai presus de interesele Patriei pe acelea ale Vaticanului. De aici nu odată măsuri aspre, cu sentințe condamnatoare la amenzi și închisoare, de cari n'au scăpat nici anumii episcopi.

Dar conflictul se menține și cu protestanții, tulburați pe chestiuni principiale, cum este susținerea școlilor confesionale, pe cari Statul vrea să le desființeze. De sigur, că nimic nu slăbește mai tare o țară, decât prigonirea bisericii prin răpirea drepturilor vechi ce le are.

Aviz. La școala de conductori tehnici minieri și metalurgi în Baia-Mare se primesc, pe bază de concurs, 30 elevi în anul prim, pentru anul 1936/37. Inscriserile se fac până la data de 25 August 1936. Informațiuni la: Direcția școlii de conductori tehnici, Baia-Mare.

Nr. 4240/930. 3—3

CONCURS

pentru primirea de studenți în Academia teologică ortodoxă română din Cluj.

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

a) Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;

b) Certificat de bacalaureat;

c) Certificat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului;

d) Declarația petiționarului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restituți fondului seminarial toate spesele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile însoțite de aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la 10 Septembrie a. c.

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații acceptați se vor prezenta în ziua de 25 Septembrie, la vizită medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atârână primirea definitivă în Academie.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 25—26 Septembrie.

4. Examenele și colocviile restante se vor face în 21—25 Septembrie.

Termenul excepțional din Februarie s'a suprimat. Astfel cei ce nu se vor prezenta sau vor fi respinși dela examene și colocvii vor fi considerați repetenți.

5. După 26 Septembrie nu se va mai face nici un fel de înscriere, fără

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 5017/1936.

Comunicat.

Cucernicii Preoți, Diaconi și cântăreți salariați de Stat, cari împlinesc în cursul anului bugetar 1936—1937, adică dela 1 Aprilie 1936 până la 31 Martie 1937, ani 5, 10, 15, 20 de serviciu, școlar și preoțesc, au dreptul cu 1 Aprilie 1937 la o nouă gradăție la salariu.

Toți aceștia își vor înainta Consiliului eparhial până în ziua de 15 Septembrie 1936 cererile pentru noua gradăție însoțite de atestate de serviciu precise cu ziua începerii serviciului. Atragem atențiunea celor interesați, că gradățiile nu se acordă din oficiu ci, numai la cerere documentată.

Cluj, la 30 Iulie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 5019/1936.

Comunicat.

Avându-se în vedere necesitatea de a se stabili, pentru marea masă a credincioșilor, un preț mai accesibil, Cons. Central Bisericesc a hotărât ca Sf. Scriptură să se vândă în următoarele condițiuni:

1. Ediția obișnuită:

Broșată Lei 300.

Legată în pânză complet „ 380.

„ în piele și pânză „ 500.

2. Ediția de lux:

Broșată Lei 400.

Legată în pânză complet „ 480.

„ în piele și pânză „ 600.

aprobarea specială a Consiliului Eparhial.

6. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxă de înscriere, 100 Lei pentru bibliotecă și 100 Lei taxă pentru anuar.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei, studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 8000 Lei, în trei rate: la înscriere, 3000 Lei, la 1 Februarie 3000 Lei și la 1 Maiu 2000 Lei.

7. În ziua de 30 Septembrie toți clericii se vor mărturisi și cumineca, iar la sfârșitul sf. liturghii se va face deschiderea anului școlar.

8. Până la 26 Septembrie studenții vechi vor achita toate restanțele precum și cel puțin o rată pentru anul școlar 1936—7, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

9. Toți clericii vor locui în Internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite sub nici o condiție.

10. Dela taxele de mai sus nu poate fi scutit nimenea.

11. Fiecare student primit în Institut va aduce cu sine cel puțin 4 schimburi de rufe în stare bună.

Toți studenții sunt obligați să poarte vestă închisă de culoare neagră.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite în Regulamentul Academiei.

12. Nici un student nu poate cerceta în același timp, ca student ordinar, alte institute de învățământ.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va mai face nici o excepțiune.

Cursurile încep la 1 Octombrie.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 30 Iunie 1936.

† Nicolae,
episcop.

Laur. Curea,
secretar.

Aducând aceasta la cunoștința preoției noastre o rugăm să îndemne credincioșii din cuprinsul parohiilor lor, cari ar dori să-și procure Sf. Scriptură, să se adreseze prin preoți Institutului Biblic, București, Str. Antim Nr. 29, trimițând costul prin mandat postal.

Cluj, la 3 August 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 4911/1936.

Comunicat

Am accentuat de repețite ori importanța muzeului nostru eparhial în circularele noastre, pentru salvarea patrimoniului nostru bisericesc rămas dela înaintașii noștri.

Și Consiliul Central s'a sesizat de această necesitate și ne scrie, că este în interesul Bisericii ca să se facă monografii ale comunelor bisericești, cari să cuprindă în special istoricul Bisericii și al școlilor pe lângă celelalte monumente de însemnătate istorică pentru Biserică și neam. Tot aici credem că e necesar să accentuăm, pe baza rapoartelor primite dela Sf. Episcopii, că formarea și aranjarea muzeelor bisericești dela unele eparhii înaintea foarte greu.

Avem dovezi că prea mulți din tezaorii noștri de artă bisericească și națională, în urma nepriceperii unora dintre clerici, au ajuns pe mâni străine, au trecut hotarele și sunt prezentate de însăși vrășmașii noștri ca produs al vieții intelectuale și spirituale a poporului lor, în dauna noastră a Românilor ca neam și biserică. Pentru noi ele sunt pierdute și fac mândria altora.

Prin alcătuirea monografiei, preotului i s'ar deștepta interesul și dragostea pentru trecut, pentru tot ce poate fi document al trecutului nostru istoric religios și cultural, iar prin preot s'ar trezi și în poporul nostru interesul pentru cunoașterea reală a trecutului și păstrarea tuturor monumentelor și pieselor de valoare istorică.

Îndrumăm preoții noștri să se ocupe de această problemă dându-i atenția cuvenită ca să putem ajunge în scurtă vreme să salvăm tot ce este de salvat din trecutul bisericii noastre și să putem organiza muzeul eparhial așa cum o cere importanța problemei acesteia.

Cluj, la 27 Iulie 1936.

Consiliul eparhial.

„VATRA“ institut de credit și economii s. p. a. Cluj.

Bilanț semestrial încheiat la 30 Iunie 1936.

ACTIV: Cassa: numerar efectiv Lei 595.014.—. Disponibil la B. N. R. Lei 2.049.—. Portofoliu de titluri: titluri românești Lei 422.417.—. Portofoliu de scont: plătit în țară 796.831.—. Debitori: din țară Lei 645.505.—. Debitori benef. de legea lich. dat. cota rămasă Lei 9.249.699.—. Pierderi rezultând din aplicarea legii lich. dat. Lei 259.170.—. Imobile: 1.087.074.—. Mobilier Lei 1.000.—. Conturi diverse Lei 204.912.—. Cheltuieli de ad-ție Lei 118.613.—. Dobânzi plătite Lei 26.923.—. Total Lei 13.409.207.—. **Conturi de ordine:** Cauțiuni statutare Lei 341.200.—. Depozite de titluri în păstrare Lei 46.000.—. Efecte reescontate în conversiune cota rămasă Lei 1.203.055.—. Total Lei 1.590.255.—.

PASIV: Capital social: Lei 5.000.000.—. Fonduri de rezervă: Lei 686.179.—. Fond de pensii și ajut. al funcț. Lei 388.526.—. Alte fonduri: Lei 543.351.—. Depuneri spre fruct.: din țară: pe livrete de econ. pe termen Lei 5.606.869.—. Creditori: în țară Lei 11.984.—. Angajamente de reescont: în țară la B. N. R. Lei 98.500.—. Contruri diverse: Lei 863.639.—. Dobânzi și beneficii diverse: Lei 210.159.—. Total: Lei 13.409.207.—. **Conturi de ordine:** Deponenți de cauțiuni statutare: Lei 341.200.—. Deponenți de titluri în păstrare Lei 46.000.—. Angajamente de reescont în conversiune Lei 1.203.055.—. Total Lei 1.590.255.—.

Consiliul de administrație.
Comitetul de cenzori.

(24) 1—1

Nr. 4649/936.

(22) 2—2

Concurs din oficiu.

Devenind vacantă parohia Răcățiu de cl. III. din protopopiatul Alba-Iulia, se publică prin aceasta concurs cu termen reglementar de 30 zile.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat; 2. Sesiune parohială 9 jug. arător cl. I.; 3. Oferdelă de grâu dela fiecare familie; 4. Lemne de foc; 5. Drept de pășunat în pădurea comunală; 6. Casă parohială cu supraedificățile necesare; 7. Venitele stolare obicinuite.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile în termenul de mai sus Consiliului nostru eparhial.

Cluj, la 13 Iulie 1936.

Consiliul eparhial.

Oficiul Protopopesc ort. rom. al Dejului.

Mr. 400/1936.

(23) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. I. Olpret, prot. Dej, devenită vacantă prin numirea fostului ei paroh Dionisie Gog, preot la penitenciarul din Aiud, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele preotului legate de acest post sunt:

1. Salarul legal dela stat.
2. Sesiune parohială complectată prin reforma agrară în întindere de 30 jug., pământ de cultură, fâneaș și grădina.

3. Locuință corespunzătoare în natură cu supraedificate economice.

4. Una merță de cucuruz sfărmat dela fiecare fum cu excepția celor lipsiți, cari se vor obliga la echivalentul acestuia în zile de lucru precum și una zi de lucru dela fiecare fum.

5. Stola obicinuită în parohie.

Concurenții sunt obligați a cere învoire dela P. S. S. episcopul și a-și înainta în termenul indicat cererile cu documentele necesare, ce-i îndreptățesc la parohii de cl. I-a acestui Oficiu protopopesc și numai cu aprobarea acestui oficiu pot să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Fără act de învoire dela P. Sfințitul Episcop nu poate fi luat nime în lista de candidare.

Dej, la 27 Iulie 1936.

Oficiul Protopopesc ortodox român al Dejului în conștelegere cu Consiliul parohial din Olpret.

Zaharie Man, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.